

Generalforsamling den 30. maj 1988 i Vejle

Referat af Kurt Anhøj

Til foreningens generalforsamling og årsmøde den 30. og 31. maj 1988 var tilmeldt 88 deltagere. Mødet blev afholdt i Vejle Centret, Idrættens Hus i Vejle, Haderslev stift.

Valg af dirigent

Vagn B. Sørensen, formand for kirkegårdsbestyrelsen i Næstved, valgtes.

Aflæggelse af beretning

Foreningens formand, Povl Götke-Hansen bød velkommen til årsmødet i Haderslev stift og indledte med at udtrykke en tak til de lokale kræfter - kirkeinspektør J.E. Johansen - der har ydet foreningen bistand i forbindelse med tilrettelæggelsen af arrangementet.

Formanden gik herefter over til at omtale gravmindeudvalgets arbejde. Der har været afholdt 4 møder i udvalget, som har udarbejdet en delrapport. Delrapporten omfatter en beskrivelse af den nuværende monumentkultur og de forhold, der har påvirket udviklingen af denne. Det har været et meget spændende arbejde, som forventes afsluttet inden for nærmeste fremtid.

Delrapporten blev behandlet på bestyrelsens møde i Nyborg den 18. februar 1988. I den forbindelse blev der udtrykt betænkelighed ved den indflydelse, bedemændene har fået som dem, der først og fremmest og tidligst kommer i kontakt med publikum. Bestyrelsen har derfor besluttet at rette henvendelse til bedemændenes landsforening med henblik på en nærmere drøftelse af disse spørgsmål. Vi ønsker et nærmere samarbejde således, at kirkegårdene kan komme ind i billedet på et tidligere tidspunkt.

I forbindelse med gravmindeudvalgets arbejde har der ligeledes været rejst forslag om oprettelse af et uvildigt råd under foreningen, som kirkegårdsbestyrelser og menighedsråd kan kontakte, når der skal foretages ændringer på kirkegårde.

Også i Selskabet for Kirkelig Kunst arbejdes der med spørgsmålet om gravminder. Tankerne går foreløbig i retning af at udarbejde en manual ved selskabets kunstneriske leder, Erik Ellegaard Frederiksen, som er grafiker. Han tænker sig 4-5 egnede alfabeter til hugning i sten samt 2 alfabeter i bronzebogstaver. Med manualen som udgangspunkt tænker man sig en forbedring af såvel lærlingeuddannelsen som efteruddannelsen af stenhuggere. Dette skal følges op af en oplysningskampagne over for ikke mindst menighedsrådene. På længere sigt forestiller man sig, at der udarbejdes et katalog, der viser tidsvarende gravstensmodeller af høj æstetisk værdi.

Foreningen af Danske Landskabsarkitekter har rettet henvendelse til kirkeministeren om nedsættelse af et udvalg til behandling af kirkegårdenes fremtid. Man peger på, at der i disse år tabes for meget af gamle værdier, og at der ska-

bes for få nye. Man mener, at menighedsrådene behøver støtte i deres arbejde med kirkegårde. Landskabsarkitekterne foreslår at forøge ressourcerne til fagligt kvalificerede rådgivere, og man foreslår en registrering af kirkegårde i form af en kortlægning af den enkelte kirkegårds særlige værdier og dens sårbarhed. Man forestiller sig som forsøg et pilotprojekt gennemført i nært samarbejde mellem foreningen af Landskabsarkitekter, kirkeministeriet, kirkegårds konsulenterne og Landsforeningen af Menighedsråd.

Da Foreningen for Kirkegårdskultur repræsenterer viden inden for alle områder vedrørende kirkegårde, finder vi det naturligt, om vor forening også havde været nævnt i forbindelse med et sådant pilotprojekt. Vi har derfor besluttet os til at henvende os til kirkeministeriet for at gøre opmærksom på, at vi vil finde det naturligt, at vi deltager i arbejdet, hvis det sættes i værk.

I denne forbindelse har vi i bestyrelsen også talt om det ønskelige i, at en gartnerkyndig er med ved kirkegårdssyn. Dette kom desværre ikke med i loven fra 1986. Ligeledes kunne man måske tænke sig konsulentordningen udvidet i fremtiden.

Men der sker altså meget med hensyn til kirkegårde i disse år, og forskellige grupper tager kirkegårdsspørgsmål op. I en sådan situation er det vor opgave at sikre, at vi ikke bliver ganske glemt.

På bestyrelsesmødet i februar blev der nedsat et udvalg til behandling af spørgsmålet om foreningens vedtægter, bestående af Hans Broch-Mikkelsen, Bjarne Broholm Rasmussen, Hans Larsen og Povl Götke-Hansen. Kurt Anhøj har arbejdet meget med spørgsmålet, og til udvalgets møde i april havde Hans Larsen udarbejdet et forslag. Efter behandling af disse forslag er et nyt fremsendt til bestyrelsen til udtalelse. Årsmødedeltagerne har ligeledes fået tilsendt et eksemplar, og eventuelle bemærkninger i den anledning bedes fremsendt til formanden senest 1. oktober.

Claes Foghmoes har repræsenteret foreningen i Parkteknisk Instituts bestyrelse. Instituttet arbejder overvejende med tre forskellige former for opgaver: Forskning og udvikling, Afprøvning af metoder og maskiner og Formidling af ny viden og information på et uvildigt grundlag. Der har været behov for et sådant institut. Det viser bl.a. instituttets hurtige udvikling. Det begyndte med 1 medarbejder, men allerede i løbet af sommeren forventes antallet at være tre. Kun tre kirkegårde har tegnet abonnement på instituttets service, hvilket ikke er meget. Bestyrelsen har vedtaget at tegne abonnement, og kan absolut anbefale de enkelte kirkegårde at gøre det samme.

Sidste år blev det nævnt, at foreningens medlemsadministration skulle moderniseres. Dette er sket gennem et engagement med Dansk Data Division. Denne form er såvel den billigste som den mest praktiske.

Den 2. Nordiske Kongres skal afholdes i Stockholm den 20.-22. september 1989. Vor forening er med til at arrangere denne kongres. Temaet bliver »Kirkegården i Landskabet«. Når kongressen er forbi, planlægges yderligere ophold i 2 ekstra dage for de danske deltagere med forskellige besøg. Vor forening vil naturligvis sende en repræsentant til kongressen og opfordrer meget til, at så mange som muligt tager med. Prisen er endnu ikke fastsat endeligt.

Folketinget arbejder på en ændring af naturfredningsloven, og i denne sammenhæng kan vi være meget interesserede. Det, der står i den nuværende lov om kirker, er meget lidt og meget vagt. Der er kun tale om fredninger ved kirker i det åbne land, men mange kirker ligger i landsbyer. Der er således intet til hinder for, at der kan etableres landbrugsbyggeri i indtil 8 meters højde ganske tæt på kirker og kirkegårde. Der findes ganske vist de såkaldte Exnerfredninger, men de er ikke særligt stærke. Derfor bør bestemmelserne præciseres nøjere og strammes op. Vi agter at rette henvendelse til miljøministeriet herom.

Sidste år udgav Foreningen for Kirkegårdskultur særtrykket om gravminder i ca. 930 eksemplarer. Der er på nuværende tidspunkt solgt 700 eksemplarer, og restoplaget er på 185.

Jeg repræsenterede foreningen ved Selskabet for Kirkelig Kunsts 60 års jubilæum den 14. december 1987 ved en reception i selskabets lokaler på Frederiksholms Kanal, og jeg har deltaget i selskabets møde den 2. maj 1988.

Som tidligere har vi til støtte for foreningens arbejde modtaget kr. 10.000 af kirkeministeriet samt kr. 4.000 af Landlegatet. Disse beløb, der jo er af afgørende betydning for foreningens økonomi, siger vi mange tak for.

Foreningen for Kirkegårdskultur har nu ca. 700 kontingentbetalende medlemmer.

Beretningen blev enstemmigt godkendt uden bemærkninger.

Fremlæggelse af revideret regnskab

Henning Lektonen redegjorde for regnskabet for 1987, der udviser et overskud på kr. 7.700 og en kassebeholdning på kr. 67.000. Overskuddet er opnået til trods for de udgifter, der var forbundet med udgivelse af Særtryk 1987. Udgivelsen kostede kr. 30.000. Pr. 31.12.87 var der solgt for ca. kr. 18.000, og dertil støttede kirkeministeren projektet med kr. 5.000. Vi håber, at også restoplaget sælges, således at projektet kommer til at hvile i sig selv.

Det reviderede regnskab blev enstemmigt godkendt uden bemærkninger.

Fremlæggelse af budgetforslag for 1989

Henning Lektonen bemærkede om det udsendte budgetforslag, at kontingentindtægterne vil stige som følge af den forhøjelse, der blev vedtaget sidste år i Helsingør. Her blev kontingentet for enkeltmedlemmer sat til kr. 120 og for kollektive medlemmer kr. 90. På grundlag af en vurdering af foreningens økonomiske situation ses ingen anledning til at foreslå kontingentforhøjelse for det følgende år.

Bestyrelsen besluttede ligeledes i Helsingør, at foreningen skal forsøge at markere sig stærkere gennem en øget aktivitet. Dette koster naturligvis penge, hvilket også fremgår af budgettet. Budgettet opererer med et overskud på kr. 9.000, men efter at bestyrelsen i dag har vedtaget dels at tegne abonnement på Parkteknisk Instituts meddelelser og dels at lade sig repræsentere ved den 2. Nordiske Kongres, vil et sådant overskud ikke blive aktuelt. Budgettet forventes herefter at balancere.

Budgetforslag for 1989 blev enstemmigt godkendt uden bemærkninger.

Eventuelle forslag

Ingen.

Valg til bestyrelsen

Stenhuggermester Aage Knudsen, stenhuggermester Hans Broch-Mikkelsen og kirkegårdsleder Hans Larsen blev genvalgt. Kirkegårdskonsulent Gunver Vestergaard og kirkegårdsleder Karsten Linding blev nyvalgt.

Valg af 2 revisorer og en revisorsuppleant

Bent Christiansen og Henning Hansen valgtes som revisorer, og Jørgen E. Johansen som suppleant.

Fastsættelse af stedet for næste års generalforsamling

Næste generalforsamling og årsmøde afholdes den 22. og 23. maj i Nyborg, Fyns Stift.

Eventuelt

Under dette punkt benyttede Povl Götke-Hansen lejligheden til at sige tak til Henrik Clausen og til Hans Jensen for deres gode arbejde gennem en længere årrække i bestyrelsen. Det har været dejligt at arbejde sammen med dem i bestyrelsen, som i de i år ikke ønskede genvalg til.

Formanden nævnte herefter, at Henning D. Christensen, der sidste år blev indvalgt for landsbygraverne, desværre afgik ved en alt for tidlig død kun tre måneder efter valget. Henning Christensen kom således aldrig rigtigt i gang med arbejdet i bestyrelsen.

Vi henvendte os til Landsbygraverforeningen og bad dem udpege en ny repræsentant til bestyrelsen. Det blev Bjarne Broholm Rasmussen fra Hårby. Han har deltaget i vore bestyrelsesmøder og i vedtægtsudvalget, og hans medlemskab af bestyrelsen betragtes herefter som konfirmeret.

2. Nordiske Kirkegårdskongres i Stockholm

vil blive afholdt den 20.-23. september.

Der arrangeres busrejse fra Danmark med afrejse tirsdag d. 19. og hjemkomst søndag d. 24. sept. Den 20.-21. er forbeholdt foredrag over temaet: »Kirkegården i landskabet« og den 22.-23. er ekskursionsdage til Stockholm og Uppsala. De danske deltagere får yderligere Karlskoga at se på hjemturen.

Den endelige pris er endnu ikke fastlagt; men bliver ikke over 7.500 kr., dog med tillæg for eneværelse.

Interesserede bør snarest muligt henvende sig til kirkegårdsleder Hans Larsen, Degnemærken 12, 5750 Ringe.